

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 7C/575/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315219125
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sládečková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2020:1315219125.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Sládečkovou v právnej veci žalobcu: Quantum Credit a. s., so sídlom Prievozska 4D, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: XXXXXXXX, zast.: PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Prievozska 4D, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: XXXXXXXX, proti žalovanému: M. F., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX, XXX XX G. , o zaplatenie 248,95 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1/ Žalobca sa žalobou doručенou súdu prvej inštancie dňa 20.03.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 248,95 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 248,95 EUR od 26.3.2012 do zaplatenia, ako i náhrady trov konania.

2/ Žalobu odôvodnil tým, že Slovak Telekom a.s. a žalovaný uzavreli podľa § 43 zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách dňa 10.03.2008 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb program Fix a dňa 19.04.2008 Dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na mobilný telefón Z. Z. A., v lehote viazanosti 24 mesiacov. Žalovaný neplnil svoje povinnosti, t.j. nedobýjal si zmluvne dohodnutý kredit, vyplývajúci z uzavretej zmluvy, preto právny predchodca žalobcu fakturoval žalovanému sumu 248,95 Eur titulom zmluvnej pokuty, faktúrou číslo XXXXXXXXXXXX splatnou 25.03.2012. Žalovaný zmluvnú pokutu neuhradil. Z oznámenia Slovak Telekom a.s. zo dňa 29.11. 2013 adresovaného žalovanej vyplýva, že dňom 20.11.2013 pohľadávka tejto spoločnosti voči žalovanému prešla do vlastníctva žalobcu.

3/ Žalovaný sa napriek výzve súdu, ktorú prevzal osobne dňa 09.10.2019, k žalobe nevyjadril.

4/ Podľa § 297 C.s.p. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a/ sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškание v prospech spotrebiteľa, b/ ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5/ V prejednávanej veci súd podľa § 297 C.s.p. vyhlásil dňa 26.08.2020 rozsudok bez nariadenia pojednávania. Súd v zmysle § 219 ods. 3 C.s.p. oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 12.08.2020.

6/ Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

7/ Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 10.3.2008, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným súd zistil, že právny predchodca žalobcu sa zaviazal aktivovať žalovanému užívateľskú SIM kartu s prideleným telefónnym číslom. Dňa 19.04.2008 strany taktiež uzavreli Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorým sa právny predchodca žalobcu zaviazal aktivovať žalovanému program služieb FIC a zabezpečiť žalovanému predaj mobilného telefónu za zľavnenú maximálnu kúpnu cenu 1 €, pod podmienkou dodržania doby viazanosti 24 mesiacov. Žalovaný sa zaviazal riadne a včas plniť všetky povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy, dodatku k zmluve a všeobecných podmienok, najmä riadne a včas platiť cenu za zriadenie a poskytovanie služieb, ďalej že po dobu viazanosti dohodnutej na 24 mesiacov nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by právnemu predchodcovi žalobcu vzniklo právo zrušiť zmluvu odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov porušenia povinnosti zo strany žalovaného. Pre prípad porušenia záväzku žalovaného uvedeného v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 Dodatku, v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany právneho predchodcu žalobcu, bol žalovaný povinný zaplatiť mu zmluvnú pokutu vo výške 248,95 €. Z predloženej Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ani z jej Dodatku súd nezistil dojednanie akejkoľvek zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvných povinností na strane právneho predchodcu žalobcu.

8/ Z predloženej faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.3.2012 súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyúčtoval žalovanému za poskytnuté služby sumu 248, 95 Eur, ako zmluvnú pokutu, bez uvedenia povinnosti, za porušenie ktorej pokutu uplatňuje.

9/ Listom zo dňa 04.12.2013 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že pohľadávku vo vyššie uvedenej faktúre vo výške 248,95 € spolu s príslušenstvom postúpil na žalobcu a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013. Zároveň vyzval žalovaného, aby dlžnú sumu zaplatil už novému veriteľovi.

10/ Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 351/2011 Z.z.“), zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

11/ Podľa § 43 ods. 12 písm. b/ zákona č. 610/2003 Z.z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

12/ Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13/ Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14/ Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito,

jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

15/ Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16/ Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

17/ Súd mal preukázané, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzavrel Zmluvu o poskytovaní verejných služieb a Dodatok k tejto zmluve, na základe ktorých poskytol žalovanému komunikačné služby v ním zvolenom programe. Právny vzťah založený spomínanou zmluvou súd posúdil ako občianskoprávny vzťah, nakoľko žalovaný uzavrel túto zmluvu ako fyzická osoba, nepodnikateľ. Súd preto na právny vzťah žalobcu a žalovaného aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákon č. 250/2007 Z. z.

18/ Dojednania o zmluvných pokutách tvoria súčasť dodatkov k zmluvám o pripojení Fix (bod 3dodatkov). Podľa týchto dojednaní, v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka, t.j. žalovaného (akejkolvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c/, t.j. povinnosť riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a dodržiavanie povinností podľa zmlúv o pripojení Fix, všeobecných podmienok, platného cenníka a dodatku, ďalej povinnosti uvedenej v bode 2 dodatku, t.j. povinnosť po dobu viazanosti nepožiadat' o vypojenie SIM karty z prevádzky a nedopustiť ani neumožniť také konanie, na základe ktorého by podniku, t.j. právnenmu predchodcovi žalobcu vzniklo právo zrušiť zmluvy o pripojení Fix odstúpením od nich alebo právo vypovedať zmluvy o pripojení Fix z dôvodov porušenia povinností zo strany žalovanej alebo povinnosti uvedenej v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v dodatku (248,95 Eur).

19/ Nakoľko zmluvy o pripojení Fix sú spotrebiteľské zmluvy je potrebné na ne aplikovať ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého, ak sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému dojednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia zmluvnej voľnosti. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v sporných zmluvách o pripojení Fix týkajúce sa zmluvných pokút považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

20/ Podľa názoru súdu, v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako právny nástupca dodávateľa nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane.

21/ Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie sa účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti (§ 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka). Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy (tento obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje), aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávani vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

22/ V danej veci zmluvné pokuty tak ako sú dojednané v sporných zmluvách o pripojení Fix považuje súd za neprimerané sankcie, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplattenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Následky v podobe zaplattenia zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur sú rovnaké v prípade porušenia zmluvných povinností na začiatku zmluvného vzťahu, alebo už ku koncu zmluvného vzťahu napr. pri 22. alebo 23. mesiaci viazanosti. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvných pokút vo vzťahu k predmetným zmluvám. Už samotné nastavenie výšky zmluvnej pokuty sumou 248,95 Eur najmä v porovnaní s minimálnym mesačným zmluvným dobitím 9 Eur resp., minimálnym mesačným zmluvným dobitím 12 Eur. Pri predpokladanom mesačnom poplatku za služby poskytované právnym predchodcom žalobcu v sume 9 Eur resp. 12 Eur mesačne je potom podľa súdu zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur. Takáto výška zmluvnej pokuty predstavuje neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplattenie zmluvnej pokuty dojednálo.

23/ Z ustanovenia bodu 2. dodatku k zmluvám o pripojení uzavretých právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vyplýva, že účastník sa zaväzuje, že odo dňa účinnosti tohto dodatku do uplynutia doby viazanosti nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie na základe ktorého by dodávateľovi vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení, odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu o pripojení z dôvodu porušenia povinností zo strany účastníka. Dohodli sa na tom, že po dobu viazanosti účastník nepožiadá o prenesenie čísla uvedeného v záhlaví dodatku od spoločnosti Slovak Telekom a.s., účastník zároveň berie na vedomie a súhlasí s tým, že v prípade porušenia dojednaní uvedeného v predchádzajúcej vete je povinný podľa bodu 3. dodatku uhradiť podniku zmluvnú pokutu uverejnenú v tabuľke číslo 1 dodatku.

24/ Súd dáva do pozornosti, že zmluvná podmienka, od ktorej odvodzuje žalobca žalobou uplatnený nárok, a tiež zmluvné podmienky rovnakého významu používané v zmluvách uzatváraných právnym predchodcom žalobcu so spotrebiteľmi, boli judikované ako neprijateľné zmluvné podmienky s poukazom na § 53a Občianskeho zákonníka, ktoré je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

25/ Zmluvná podmienka rovnakého významu bola Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn.10C/254/2015 zo dňa 27.11.2015 vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rovnako rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/26/2012 zo dňa 23.5.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn.16Co/32/2012 zo dňa 15.3.2012.

26/ Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že predmetná dohoda o zmluvnej pokute je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka

neplatná. Žalobou uplatnený nárok o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95€ s príslušenstvom preto ako nedôvodný zamietol.

27/ O nároku na náhradu trov konania procesných strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., avšak žalovanému podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Bratislava III na Krajský súd v Bratislave (§355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).